

ČETRTI KONGRES OBROČKOVALCEV SLOVENIJE

// Borut Štumberger

Pogled na skupnost obročkovalcev, zbranih 15. decembra 2019 v Prirodoslovnem muzeju Slovenije na 4. Kongresu obročkovalcev ptic Slovenije. V ospredju prvi dami srečanja, Maja Kamin (levo) in Urška Mavri (v sredini) in novi strokovni vodja SCOP-a, Borut Štumberger (desno).
foto: Davorin Vrhovnik

V organizaciji Slovenskega centra za obročkanje ptičev (SCOP) in Prirodoslovnega muzeja Slovenije (PMS) smo se v nedeljo, 15. decembra 2019, v prostorih PMS zbrali obročkovalci ptic in podporniki obročkanja v znanstvene namene. Med razstavljenimi skeleti in formalinskimi preparati v vogalni dvorani muzeja se nas je s komolčnim dotikom nagnetlo na stole kar 67. Tradicionalnemu pozdravnemu nagovoru direktorice PMS dr. Brede Činč Juhant je sledil vsebinski del srečanja.

OBROČKANJE JE ODGOVORNOST DO DRUŽBE, SEBE IN PTIC

Medtem ko obročkovalci poznamo ptice in tehnike lova, pa je naše poznavanje formalno-pravnega okvira lova in obročkanja ptic skrajno skopo. Prvi dve predavanji, *Zakonodaja s področja zavarovanih prosto živečih vrst živali in obročkanje ptic v raziskovalne namene* (Urška Mavri, Agencija Republike Slovenije za okolje) in *Inšpekcijski nadzor na področju zavarovanih prosto živečih vrst živali in obročkanje ptic v raziskovalne namene* (Maja Kamin, Inšpektorat Republike Slovenije za okolje in prostor), sta z izvrstnima predavateljicama vsebinsko in komunikacijsko kar zarezali v avditorij. In s tem v glavno temo srečanja. Ob številnih vprašanjih je bilo očitno, da obročkanje pomeni odgovornost do družbe, sebe in v prvi vrsti do ptic. Z delavnico *Prenovljena shema obročkovalskega izpita in zakonodajni del izpita* (Al Vrezec, PMS) smo ob re-

MOČVIRSKA
TRSTNICA
(*Acrocephalus
palustris*)

ševanju vprašalnika odgovarjali, se učili in hkrati družno opravili zakonodajni del prenovljenega obročkovalskega izpita. Ta je sestavljen iz treh delov: (1) zakonodaja in pravila obročkanja, (2) določanje ptic in (3) terensko delo. Večina obročkovalcev je namreč opravljala obročkovalski izpit po stari shemi, ki zakonodajnega dela ni vključevala. Obročkovalcem, ki zakonodajnega dela izpita niso opravili, pogodbe o sodelovanju pri obročkanju ptic s Prirodoslovnim muzejem Slovenije v letu 2020 ali kasneje ni moč obnoviti.

Po odmoru sta sledila prispevka *EURING – evropski selitveni atlas in prihodnost slovenskih obročkovalskih podatkov* (Borut Štumberger, PMS) in *Barvne sheme – prvi korak k multiplikiranju najdb* (Dare Fekonja, Borut Štumberger, Al Vrezec, PMS). EURING, Evropska zveza za obročkanje ptic, je napredek Evrazijsko-afriškega selitvenega atlasa ptic na generalni skupščini jeseni 2019 v Zrenjaninu postavila za temo članic. V Slovenskem centru za obročkanje ptičev (SCOP) smo podatke o najdbah že poslali v evropsko obdelavo. Na evropskem nivoju so evidentni napor, da se obročkanje bolj usmeri v monitoring in napovedi. Hkrati pa EURING izrecno spodbuja izdelavo nacionalnih selitvenih atlasov. Prvi pomembni korak k zamisli atlasa selivk v Sloveniji bo nova obročkovalska baza (več o tem v naslednji številki).

Za številnejše najdbe in oblikovanje monitoringa je treba v Sloveniji sprožiti nov obročkovalski proces. Trajal bo več let. Morda desetletje. Slovensko obročkanje ptic namreč že več desetletij komaj sledi razvoju ali pa sploh ne. Kljub neverjetnemu naporu, merljivim celo s 100.000 obročkanih ptic/leto, najdb številnih vrst ptic skoraj ni ali pa žal niso obdelane. Za zbistritev pogleda v prihodnost je treba zmanjšati povprečno letno obremenitev iz sedanjih 1000 obročkanih ptic/osebo na okoli 300 obročkanih ptic/osebo. To ni vojna napoved. To je poziv k razmisleku, oblikovanju manjših delovnih skupin; npr. kraljički, galebi, sove, sinice, k (samo)izobraževanju in regionalnemu druženju obročkovalcev. In poziv k najbolj enostavni obdelavi in objavljanju podatkov o obročkanih pticah, ki jo zmore vsak izmed nas. S kratkim dopisom, ki bo navedel cilje, problem in pričakovane rezultate ter obvezo, da bodo rezultati objavljeni, je moč pri SCOP-u pridobiti podatke o neki obročkani vrsti ptice v Sloveniji.

Ob zaključki srečanja je Al Vrezec z veseljem predal strokovno vodenje SCOP-a Borutu Štumbergerju, koordinator obročkanja pa ostaja Dare Fekonja.